

Wat is plagiaat precies?

In artikel 7 lid 7 van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid wordt plagiaat en fraude bij het verrichten van onderzoek als volgt omschreven:

Het is niet toegestaan om in schriftelijke werkstukken, scripties, stageverslagen of andersoortige schriftelijke opdrachten plagiaat te plegen.

Hiervan is onder meer sprake als:

- passages uit het werk van een ander nagenoeg woordelijk zijn overgenomen zonder bronvermelding en/of
- passages uit het werk van een ander zijn geparafraseerd zonder dat is aangegeven dat het hier de opvatting of gedachtegang van een ander betreft en zonder bronvermelding en/of
- uitgewerkte ideeën of vondsten van een ander worden gepresenteerd als eigen ideeën of vondsten.

Het is niet toegestaan om bij het verrichten van onderzoek fraude te plegen.

Hiervan is onder meer sprake als:

- gegevens gebruikt voor het onderzoek worden verdraaid, worden verzonnen of onverantwoord selectief worden weergegeven;
- standpunten, interpretaties en conclusies van anderen met opzet verdraaid worden weergegeven.

Met het oog op de controle op plagiaat en/of fraude kan de examinerende examinator de examinandus verplichten een schriftelijk werkstuk of een scriptie, stageverslag of andersoortige schriftelijke opdracht ook elektronisch in te leveren.

Sanctie

De examencommissie is bevoegd in geval van plagiaat of fraude een sanctie op te leggen die is omschreven in artikel 8 lid 8 van de Regels en Richtlijnen:

Indien de examinandus heeft gehandeld in strijd met artikel 7, vijfde lid en/of zevende lid, kan de examencommissie beslissen dat afgezien zal worden van een beoordeling. Bovendien kan zij beslissen de student gedurende een termijn van ten hoogste één jaar het recht te ontnemen een of meer daarbij aan te wijzen tentamens of examens aan de instelling af te leggen.

Voorkomen van plagiaat door bronvermelding

Er is dus sprake van plagiaat als u de tekst of het werk van een ander gebruikt zonder aan te geven dat het een tekst of het werk van een ander is en waar deze te vinden is. Binnen elke tak van wetenschap zijn er afspraken over de manier waarop men de teksten van anderen wel kan gebruiken. In de rechtswetenschap wordt sinds een aantal jaren de *Leidraad voor juridische auteurs* gehanteerd.

Verschillende manieren om een tekst van anderen te verwerken

Het is mogelijk om een tekst van een ander te gebruiken door letterlijk te citeren, zoals hierboven is beschreven, maar u kunt de tekst van een ander ook parafaseren of in eigen woorden weergeven. Zowel bij citeren als bij parafaseren en de samenvatting in eigen woorden moet u de bron vermelden zoals beschreven in de *Leidraad*.

De hier volgende passage is ontleend aan <http://www.rug.nl>

Hieronder zie je vijf manieren om een passage te verwerken: als citaat, als parafrase (met of zonder toevoeging van korte citaatjes) en als verwijzing (al dan niet gecombineerd met verwijzing naar meerdere bronnen). In de voorbeelden is gebruik gemaakt van een passages uit W. D. Howarth, (ed.) *Comic drama. The European Heritage*. London: Methuen, 1978.

NB: in deze voorbeelden wordt de zogenaamde MLA-stijl gehanteerd [deze stijl wijkt af van de in de *Leidraad* voorgeschreven stijl]

Citaat

W.D. Howarth wijst er in de inleiding van *Comic drama. The European Heritage* (1978) op dat de waardering voor pure klucht in de geschiedenis van het komisch toneel niet altijd een vanzelfsprekendheid is geweest. Hij signaleert dat

[...]at certain periods playwrights themselves, the educated part of their audience and the most influential of their critics have shown by their heavy emphasis on comedy as a moral corrective, their insistence on the social reference of comic drama, and their tendency to confuse comedy with satire, that in their eyes the only dignified use of laughter was to harness it to some moral purpose. At such periods 'gratuitous' comic writing with a purely aesthetic purpose has tended to be correspondingly depreciated; and, by the same token, it is only recently that a liking for pure farce has been regarded as compatible with good taste. (17)

In dit geval is de hele redenering letterlijk overgenomen uit de bron, en als apart blok (met inspringen) in de tekst geplaatst. Omdat de auteur en het werk al in de tekst genoemd zijn, volstaat bij de verwijzing het noemen van de pagina waar het citaat is gevonden. De volledige titelbeschrijving van Howarths publicatie is in de lijst met geraadpleegde werken opgenomen. (...)

Parafrase met citaat

W.D. Howarth wijst er in de inleiding van *Comic drama. The European Heritage* op dat de waardering voor pure klucht in de geschiedenis van het komisch toneel niet altijd een vanzelfsprekendheid is geweest. Er zijn periodes geweest waarin zowel toneelschrijvers als hun publiek aan komisch toneel een maatschappelijke functie toeschreven; humor diende "to harness it to some moral purpose." In deze periodes werd "'gratuitous' comic writing" niet op prijs gesteld. (17)

In dit geval is de uitspraak van de auteur in eigen woorden samengevat en zijn kleine onderdelen ervan geciteerd. Omdat de auteur en het werk al in de tekst genoemd zijn, volstaat bij de verwijzing het noemen van de pagina waar het citaat is gevonden. De volledige titelbeschrijving van Howarths publicatie is in de lijst met geraadpleegde werken opgenomen. (...)

Parafrase

De waardering voor pure klucht zoals wij die aan het begin van de 21e eeuw kennen is geen universeel gegeven. In zijn overzicht van de geschiedenis van het komisch toneel in Europa signaleert W.D. Howarth dat in sommige periodes het komisch toneel geacht werd een moreel doel te dienen. Humor als doel in zichzelf werd in deze periodes niet gewaardeerd. (17)

In dit geval is de uitspraak van de auteur in eigen woorden samengevat, met verwijzing naar zijn naam en tussen haakjes de pagina waar de redenering is aangetroffen. De volledige titelbeschrijving van Howarths publicatie is in de lijst met geraadpleegde werken opgenomen. (...)

Verwijzing

De waardering voor pure klucht zoals wij die aan het begin van de 21e eeuw kennen is geen universeel gegeven. In sommige periodes van de geschiedenis werd komisch toneel geacht een moreel doel te dienen en werd humor als doel in zichzelf niet op prijs gesteld. (Howarth 17)

In dit geval is de uitspraak van de auteur in eigen woorden samengevat, en wordt volstaan met een verwijzing tussen haakjes naar zijn tekst door middel van naam en paginanummer. De volledige titelbeschrijving van Howarths publicatie is in de lijst met geraadpleegde werken opgenomen. (...)

De opvattingen over de maatschappelijke functie van toneel zijn altijd aan sterke veranderingen onderhevig geweest. Zo is er door de eeuwen heen erg verschillend gedacht over de vraag of aan komisch toneel, naast een lachwekkende, ook een belerende functie moet worden toegeschreven. (Mak 10, Howarth 17, Knight 36)

In dit geval is de passage van Howarth slechts één van de (in dit geval drie) bronnen waarop de uitspraak (die hier ook veel algemener van aard is) gebaseerd is. De volledige titelbeschrijvingen van de drie genoemde publicaties zijn in de lijst met geraadpleegde werken opgenomen. (...)

Tot zover de site van de RUG.

Wanneer gebruikt u een citaat, een parafrase of een samenvatting?

1.- Het is alleen zinvol om gebruik te maken van teksten van andere schrijvers waarin een originele gedachte of een vondst wordt verwoord. Voor clichés of algemeen bekende waarheden hoeft u niet te verwijzen naar teksten van anderen.

2.- Letterlijk citeren is alleen nodig:

- als de oorspronkelijke formulering zodanig is dat bij een parafrase of een samenvatting in eigen woorden de scherpte of een nuance verloren gaat;
- als u de tekst gaat analyseren.

3.- Wanneer u een scriptie schrijft, bestudeert u de literatuur die over het onderwerp is geschreven. In deze literatuur zult u verschillende standpunten aantreffen. De uiteenlopende opvattingen maken deel uit van een voortgaand dispuut tussen wisselende auteurs. Deze gedachtewisseling is kenmerkend voor de wetenschap hierdoor blijft de kennis zich ontwikkelen. Door het schrijven van een scriptie neemt u deel aan het wetenschappelijke dispuut.

Dit dispuut en de verschillende opvattingen van de andere schrijvers zijn allereerst van belang voor uw eigen gedachtevorming. Ten tweede zult u uw positie moeten bepalen in het wetenschappelijke debat. U zult kleur moeten bekennen en een beargumenteerd standpunt moeten innemen ten opzichte van de opvattingen van andere schrijvers. Elke scriptie bevat dan ook een overzicht van de bestaande opvattingen en van de opvattingen die van belang zijn geweest voor de gedachtevorming van de auteur. Bij het schrijven van zo'n overzicht en bij de bepaling van uw positie in het wetenschappelijke discours zult u gebruikmaken van citaten, parafrases, samenvattingen en bronverwijzingen.

4.- In een betoog maakt u gebruik van argumenten die gebaseerd zijn op of ontleend zijn aan de teksten van andere wetenschappers of juristen. Ook in deze gevallen moet u gebruikmaken van citaten, parafrases, samenvattingen en bronverwijzingen. Juist omdat een citaat of een parafrase een onderdeel is van een argumentatie worden alleen passages uit teksten van gezaghebbende auteurs gebruikt. Het argument ontleent zijn overtuigingskracht mede aan het gezag van de bron.

Tot slot: correct citeren

Eco (Eco 2000, p. 188 e.v.) somt regels op voor correct citeren. De belangrijkste nemen we hier over:

1. Citeert u een gedeelte van een tekst om deze te analyseren, dan moet het deel niet te kort, maar ook weer niet te lang zijn. Te kort is in dit verband korter dan één zin; een citaat van een halve bladzijde is te lang. Is een langere tekst toch van belang, dan kunt u deze als bijlage opnemen.
2. Een citaat moet herkenbaar een citaat zijn. Een citaat van twee of drie regels kan binnen de gewone tekst worden opgenomen. Aanhalingstekens zijn dan verplicht. Een citaat dat langer is dan drie regels, kan het beste buiten de tekst in een blokje worden opgenomen, met witregels boven en onder het citaat.
3. Citaten moeten nauwkeurig worden weergegeven. Hieruit volgt dat u geen gedeelte van de tekst mag weglaten zonder dit aan te geven. Als symbool voor de weggelaten tekst gebruikt u ronde haken en drie puntjes: (...). De nauwkeurigheid vereist ook dat eigen commentaar, toevoegingen of verduidelijkingen herkenbaar moeten zijn: hiervoor gebruikt u vierkante haken []
4. Het opnemen van een citaat betekent dat u het met het geciteerde eens bent. Zo niet, dan moet u dit duidelijk aangeven.
5. U moet de vindplaats van het citaat nauwkeurig vermelden. Op de eerste plaats omdat u citaten min of meer als bewijs aanvoert. U toont ermee aan dat u niet de enige bent die zo denkt, maar dat u uw mening baseert op gezaghebbende personen. U maakt dus eigenlijk gebruik van een autoriteitsargument en zoals eerder is uiteengezet, is zo'n argument alleen maar overtuigend als de autoriteit werkelijk gezaghebbend is en als zijn opvatting correct wordt weergegeven. Uw citaat moet controleerbaar zijn en om controle door de lezer mogelijk te maken moet u de vindplaats vermelden. U kunt dit op verschillende manieren doen:
 - a. Door de noodzakelijke gegevens in een voetnoot of eindnoot op te nemen.
 - b. Door na het citaat de naam van de schrijver, het jaar van uitgave en de pagina tussen haakjes te vermelden.
 - c. Door in de tekst het paginanummer tussen haakjes op te nemen Dit is echter alleen toegestaan indien het hoofdstuk of de paragraaf over een werk van een auteur gaat.

Wij willen hier nog een zesde regel aantoevoegen:

6. U mag een citaat nooit voor zichzelf laten spreken, u zult moeten aangeven welke plaats het citaat in uw betoog, in uw tekst inneemt.